

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LIII. De Indebito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

quam sibi putat turpe, quod alii fuit fructuosum. Vellejus lib. 2. hyst. cap. 3. Hinc dicit Imperator in *Præfat. Novell. 74.* nullam Legem esse, quæ ab initio statim suffecerit & perfecta fuerit, sed omnes indigere multa correctione, ut ad naturæ varietatem & ejus machinationes sufficiat. Eodem etiam modo se habet res quoad decrementum: ut enim paulatim jus civile crescit, ita & illud non nisi paulatim decrescere potest, Cujac. in *par. C. tit. de bon. libert. & jur. patr.* exemplum vide in §. 2. *Inst. quib. alien. licet vel non.* l. 4. ibi: *hoc jure utentium.* Novell. 89. in *præfat. vid. infr. cap. jus.* Hanc autem regulam porissimum de sententiis Jctorum accipiendam esse docet Jacob. Schultes. q. 69. n. 55. & seq.

CAP. LIII.

De Indebito.

Axioma I.

Quoties indebitum solvens accipienti ullo modo naturaliter obligatus est, toties, quocunque errore fuerit solutum, non repetitur, quia obligatio naturalis utitur non debet actionem, concedit tamen Exceptionem & sic impedit conditionem indebiti, nam & hæc naturalis est. l. 15. ff. de *condict. indeb.*

Exemplum: ita filius familiæ, qui contra Senatus-Consultum Macedonianum solvit mutuum, illud non repetit l. 40. pr. ff. eod. idem dicendum de eo, qui male absolutus sponte per errorem solvit. l. 1. Jul. 28. ff. eod.

Limita: ut procedat (1.) in obligatione naturali plenâ, quæ jure naturali actionem producit. Lauterbach. ad ff. de *Condict. indeb.* Tit. XI. §. 1. (2.) nisi illa naturalis obligatio à Jure Civili in specie sit reprobata, ut in pupillo l. 41. ff. eod. & muliere, si ex causâ fidejussionis pecuniam solverit.

II.

Indebiti conditio datur ad repetendum indebitum solutum, quia nemo cum alterius detrimento debet fieri locupletior. Mev. consil. 99. num. 1.

III.

In indebiti conditione duo extrema Actor probare debet, solutionem & ignorantiam sive errorem, Carpz. P. 2. C. 28. d. 21. n. 4. Juxta Brunnem. verò in l. 1. Cod. h. t. tantum probandum, quod indebitum solutum sit, ignorantia autem seu error præsumitur.

CAP. LIV.

De Indefinitis.

INDEFINITA æquipollet universali, l. si servitus 24. ff. de serv. urban. præd. l. si ita relictum 43. l. pluribus 44. ff. de Legatis 2. l. si plures 98. ff. de Legatis 3. l. Julianus 60. ff. de legat. 2. l. si quis filio 6. §. 1. ff. de irritorupto testam. l. 2. ff. de liber. & posthum. l. 1. Casar 15. ff. de publican. l. si quis 5. §. idem Julianus 2. ff. de lib. leg. facit dilucide

text. in l. qui peculii. 46. de pecul. l. 7. de rit. tic. vino vel oleo legat. Cujac. in l. 2. eod. tit. Non ineleganter adduci etiam potest text. in l. si duo patroni. 13. §. idem Julianus scribit. 2. de jurejurando. cap. sollicitæ 6. de majorit. & obedient. cap. quia circa 22. de privileg. Gloss. verb. aliorum. in c. ut circa. de elect. lib. 6. Menoch. consil. 97. à n. 154. & consil. 173. n. 16. cum seqq. & consil. 329. n. 24. & de præsumption. lib. 4. præsumpt. 21. n. 5. & præsumpt. 62. num. 7. Mascard. de probationib. conclus. 1181. n. 38. [vid. Carpzov. 6. respons. 8. ubi elegans hujus rei ponitur exemplum.] Pichard. ad §. si eadem res. l. de legat. n. 43. Thom. de Thomasset in florib. Legum, reg. 150. Covarr. var. lib. 1. cap. 13. n. 6. Cardinal. Mantica. de conjectur. ultim. volunt. lib. 3. tit. 4. num. 12. & lib. 7. tit. 5. num. 1. & 10. Menchaq. quest. usufrug. lib. 2. cap. 30. à num. 28. Surdus de aliment. tit. 5. quest. 1. num. 13. & 16. & tit. 8. privileg. 27. & tit. 9. quest. 13. num. 10. 13. & 17. & decis. 188. n. 4. & consil. 216. n. 25. & consil. 244. num. 21. & consil. 308. n. 48. Brunor. à Sole in locis commun. verb. definita 2. Francisc. Leo in thesaur. for. Ecclesiast. part. 1. cap. 9. n. 24. Dn. Barbof. in rubr. ff. solut. matrim. p. 4. n. 49. Mar. Antonin. variar. resolut. lib. 3. resolut. 29. n. 6. Farinacius in praxi crimin. p. 4. decis. 69. num. 8. & decis. 458. num. 1. Card. Tusch. pract. conclus. tom. 4. lit. I. concl. 86. & 87. Francisc. Molin. de ritu nupt. lib. 3. q. 46. num. 8. Eman. Figueira de Negreiros in introduct. ult. volunt. lib. 1. cap. 11. n. 37. Octav. Glorit. resp. 6. n. 89. [Est enim tantæ potentia, quantæ universalis, cap. sicut nonnulli 1. quest. 1. Gloss. in cap. pastoralis. de donat. Bart. in l. si ita. de aur. & arg. leg. Cravett. consil. 86. n. 60. vol. 1. v. c. sic in pr. l. quib. mod. toll. oblig. dicitur obligatio tolli solutione ejus, hoc est, omnis ejus, seu totius ejus, quod deberur, ita in l. 1. ff. de test. testamentum definitur voluntatis nostræ iusta sententia de eo, hoc est, de omni eo, &c. Sic in l. 1. Cod. de jur. Emphyt. legitur, ipsius rei, id est, totius. Sic agere, est in solidum agere. l. 40. solut. matrim. l. 5. C. de rei vind. l. 3. in pr. ff. de constit. pec. l. 28. §. 9. de liber. legat. l. 7. in pr. de tutel.]

Intellige primò axioma procedere, quando subest eadem ratio omnium sub indefinita comprehensorum, [cap. ut circa. verb. aliorum beneficiorum. ubi gloss. de Elect. in q. Dyn. de Reg. Jur. n. 8. in proem. Decius consil. 243. col. 1. & consil. 388. n. 3.] Castrenf. consil. 153. Super primo. num. 3. vers. circa secundum. lib. 1. & consil. 176. Vide.